

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
E-mail: jurpsyk@sum.dk og fre@sum.dk

Høringsvar vedr. udkast til forslag til lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile (tvangsbehandlingsloven)

Danske Patienter takker for muligheden for at kommentere på det fremsendte materiale.

Danske Patienter finder det positivt, at der med lovforslaget bliver etableret klare lovmæssige rammer for anvendelsen af tvang i behandlingen af varigt inhabile patienter, og at tvangsbehandling kun må finde sted som yderste konsekvens i tilfælde, hvor alt andet er forsøgt. Der er dog stadig nogle punkter, hvor der er plads til forbedring af patienternes retsstilling og dermed lovforslaget.

Vi har følgende kommentarer til materialet:

Med lovforslagets § 16a oprettes et Tvangsbehandlingsnævn, der har til opgave at behandle klager over anvendelse af tvang efter loven. Nævnet sammensættes af en formand, en repræsentant udpeget af Danske Handicaporganisationer og en repræsentant udpeget af Lægeforeningen eller Tandlægeforeningen. Danske Patienter undrer sig over, at der ikke skal udpeges en patientrepræsentant. Der er patientgrupper i lovforslagets målgruppe, der ikke er repræsenteret af Danske Handicaporganisationer, hvorfor vi mener, at Danske Patienter også bør have mulighed for at udpege et medlem til nævnet.

Jf. § 12 skal lægens eller tandlægens beslutning om anvendelse af tvang efter loven noteres i en tvangsprotokol. Det er imidlertid beslutningen om anvendelse af tvang, som er gældende i seks måneder, og ikke handlingen i sig selv, der skal noteres. Det betyder, at der kan komme til at mangle indsigt i det reelle omfang af tvingende indgreb af den type, der er taget beslutning om. Danske Patienter foreslår derfor, at det er selve behandlingen – og ikke kun den halvårige beslutning herom – der registreres. Det vil sikre bedre retssikkerhed for patienterne og give bedre rammer for retvisende kontrol og eftersyn, som lovens forarbejder pointerer vigtigheden af.

Anvendelsen af tvang kan have store konsekvenser, hvis det sker på et uoplyst grundlag. Derfor understreger Danske Patienter, at det er vigtigt, at personalet på de afdelinger m.m., som fremover potentielt skal gøre anvendelse af tvang ved behandling, får grundig oplæring og vejledning

Dato:
16. februar 2017

Danske Patienter
Kompagnistræde 22, 1. sal
1208 København K

Tlf.: 33 41 47 60

www.danskepatienter.dk

E-mail:
jk@danskepatienter.dk

Cvr-nr: 31812976

Side 1/2

herom. Personalet skal have de rette forudsætninger for at forebygge og reducere tvangsindgrebene, således at det kun anvendes når alt andet er forsøgt. Derfor skal de være fortrolige med metoder, der tillader, at formålet kan indfries – fx beslutningsstøtteværktøjer til at opnå informeret samtykke, redskaber til inddragelse af og god dialog med pårørende mv. Personalet skal også være ordentligt klædt på til at håndtere selve situationen omkring tvangsindgrebene. Det gælder bl.a. grundig vejledning i, hvad der er og ikke er tilladt samt oplæring i psykomotoriske greb, som kan højne sikkerheden for patient såvel som personale.

Endelig opfordrer Danske Patienter til, at der stilles patientrådgivere til rådighed for at hjælpe og støtte patienter, der har været udsat for tvangsindgreb og som evt. ønsker at indgive klage til Tvangsbehandlingsnævnet. Oprettelsen af en støttemulighed synes særligt relevant med patientgruppens kognitive funktionsniveau in mente. Der kan være patienter, der enten ikke har pårørende/værge til at give støtte, eller som ikke ønsker, at deres pårørende/værge skal inddrages i efterspillet og en eventuel klagesag. Om ikke andet bør denne gruppe af patienter stilles en rådgiver til rådighed for at sikre retsstillingen bedst muligt.

Med venlig hilsen

Morten Freil

Direktør